

763.

Rozporządzenie Ministrów Reform Rolnych i Sprawiedliwości

z dnia 27 sierpnia 1928 r.

w sprawie wykonywania ustawy o scalaniu gruntów.

Na podstawie art. 55 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów w brzmieniu, ogłoszonym w załączniku do obwieszczenia Ministra Reform Rolnych z dnia 29 września 1927 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. Nr. 92, poz. 833) zarządza się co następuje:

I. Przepisy ogólne.

Do art. 1.

§ 1. 1) Za grunty ulegające scaleniu łącznie z gruntami danej jednostki administracyjnej należy uważać enklawy, należące do jednego lub więcej właścicieli gruntów tejże jednostki administracyjnej, a położonej w innej jednostce administracyjnej, oraz grunty niezbędne do zniesienia tych enklaw.

2) Grunty znajdujące się na obszarze scalenia i należące do osób, które posiadają grunty na obszarze innej jednostki administracyjnej (t. zw. różniczanie), uważane są za będące w szachownicy i podlegają scaleniu w myśl cz. 1 art. 1 ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. z 1927 r. Nr. 92, poz. 833), niezależnie od ilości działek posiadanych na obszarze scalenia.

Do art. 4.

§ 2. 1) Grunty oznaczone w cz. 1 art. 4, mogą ulec wszelkim zmianom, wypływającym z postanowień art. 7.

2) Grunty oznaczone w cz. 2 art. 4 mogą ulec przy scaleniu z zachowaniem postanowień art. 6, następującym zmianom:

- a) zwiększeniu lub zmniejszeniu ich obszaru o ekwiwalent za zniesienie służebności,
- b) wyprostowaniu granic,
- c) meljoracjom, wynikającym z ogólnego planu meljoracyjnego scalanych gruntów,
- d) regulacji dróg i dojazdów zgodnie z przepisami cz. 5 do 11 włącznie — § 53,
- e) objęciu tych gruntów planem rozbudowania, o ile plan taki zostanie ustalony.

Do art. 6.

§ 3. Wysokość dopłaty pieniężnej ustala się przez porównanie ceny rynkowej gruntów danego właściciela (posiadacza), ustalonych w orzeczeniu stwierdzającym dotychczasowy stan posiadania (art. 28), z ceną rynkową gruntów, zaprojektowanych dla tegoż właściciela (posiadacza) w projekcie scalenia (cz. 6 § 48).

§ 4. Gdy do obszaru scalenia włączone zostały grunty państwowe, władzę, pod której zarządem

pozostaje majątek państwowy, zastępuje jako stronę urzędnik, delegowany przez tę władzę i posiadający upoważnienie do czynności, określonych w art. 6.

Do art. 7.

§ 5. Likwidację służebności na obszarze scalenia należy przeprowadzić zgodnie z przepisami ustaw terytorjalnie obowiązujących.

§ 6. Podział gruntów, będących w posiadaniu wspólnem gromad wioskowych, osad, miast i gospodarzy, nie stanowiących osobnych gromad, będzie dokonany z urzędu zgodnie z przepisami ustaw terytorjalnie obowiązujących, przyczem zarządzenie Komisarza Ziemskiego o podziale tych gruntów zastępuje inicjatywę stron.

§ 7. Meljoracje scalanych gruntów wykonywane będą na zasadach rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 320) o przeprowadzeniu meljoracji przy dokonywanej przez urzędy ziemskie przebudowie ustroju rolnego.

§ 8. 1) Regulację dróg publicznych urzędy ziemskie powinny skutecznie w porozumieniu z właścicielami władzami drogowymi. W tym celu mierniczy prześle właściwej władzy drogowej szkic, przedstawiający dotychczasowy i projektowany kierunek drogi, mającej ulec regulacji, do zaakceptowania. Nieotrzymanie w ciągu miesiąca od władz drogowych sprzeciwu uważane jest za ich zgodę na projektowaną regulację.

2) Koszty doprowadzenia przesuniętej przy scaleniu gruntów drogi publicznej do takiego stanu (co do umocowania nawierzchni, zaopatrzenia w rowy boczne i w objekty mostowe), w jakim znajdowała się dotychczasowa droga, obciążają zainteresowanych uczestników scalenia (cz. 5 § 14, § 22 i 25).

§ 9. 1) Gdy na obszarze projektowanym do scalenia znajdują się gospodarstwa, wymagające uzupełnienia, a właściciele względnie posiadacze tych gospodarstw wyrażają chęć nabycia ziemi, winien powiatowy urząd ziemski równocześnie z wnioskiem o ustalenie obszaru scalenia złożyć do okręgowego urzędu ziemskiego należycie umotywowany wniosek o przeznaczenie do parcelacji potrzebnego obszaru gruntów państwowych. O ile odpowiednich gruntów państwowych niema, komisarz ziemski winien dołożyć starań, aby uzupełnienie karłowatych gospodarstw nastąpiło w drodze dobrowolnego porozumienia się posiadaczy tych gospodarstw z właścicielem gruntów prywatnych. Gdyby starania te nie doprowadziły do skutku, a właściciel gruntów, nadających się na uzupełnienie scalanych gospodarstw karłowatych, zgłosił podanie o zezwolenie na parcelację, komisarz ziemski winien wystąpić z wnioskiem o uwzględnienie potrzeb tych gospodarstw w warunkach zezwolenia na parcelację albo o zobowiązanie właściciela do rozparcelowania całego zgłoszonego do parcelacji obszaru pomiędzy uczestników scalenia przy zastosowaniu cz. 2 art. 51 ustawy z dnia 28 grudnia 1925 r. o wykonaniu reformy rolnej (Dz. U. R. P. z 1926 r. Nr. 1, poz. 1). Gdyby i na tej

drodze nie dało się uzupełnić gospodarstw karłowatych, wówczas komisarz ziemski winien wystąpić z wnioskiem o nałożenie obowiązku rozparcelowania między posiadaczy karłowatych gospodarstw odpowiedniego obszaru gruntów prywatnych na zasadzie art. 15 powołanej wyżej ustawy o wykonaniu reformy rolnej.

2) Jeżeli z pośród uczestników scalenia, posiadających karłowate gospodarstwa, zgłoszą się chętni do odstąpienia swych gospodarstw na rzecz innych posiadaczy scalanych gospodarstw karłowatych, a sami zapragną nabyć ziemię gdziekolwiek, komisarz ziemski winien wystąpić z wnioskiem o uwzględnienie ich przy parcelacji gruntów państwowych lub Państwowego Banku Rolnego lub też o nałożenie obowiązku uwzględnienia ich przy parcelacji prywatnej przy zastosowaniu cz. 2 art. 51 ustawy o wykonaniu reformy rolnej.

Do art. 8.

§ 10. Orzeczenia o zniesieniu służebności, które skutkiem przeprowadzonego scalenia okażą się dla dziedziny uprawnionej zbędne, wydaje okręgowa komisja ziemska równocześnie z orzeczeniem, zatwierdzającym projekt scalenia. Służebności te ulegają zniesieniu bez odszkodowania. Okoliczności, uzasadniające zniesienie powyższych służebności, ustala mierniczy na piśmie i pismo to dołącza do projektu scalenia.

Do art. 9.

§ 11. Czynności, wykonane przez mierniczego w związku ze scaleniem bez zezwolenia okręgowego urzędu ziemskiego, mogą spowodować w stosunku do mierniczego skutki przewidziane w art. 10.

§ 12. Wszelkiego rodzaju ugody, zawierane przez uczestników scalenia pomiędzy sobą i z osobami trzecimi, będące w związku ze scaleniem, zatwierdza powiatowy urząd ziemski po sprawdzeniu ich zgodności z odnośnymi przepisami, z wyjątkiem tych ugód, co do których obowiązujące przepisy postanawiają inaczej.

Do art. 10.

§ 13. 1) Okręgowe urzędy ziemskie mogą powierzać wykonanie technicznych prac scaleniowych własnemu personelowi technicznemu lub mierniczemu, uprawnionym do wykonania zawodu na mocy ustawy z dnia 15 lipca 1925 r. o mierniczych przysięgłych (Dz. U. R. P. Nr. 97, poz. 628), a także tym mierniczym przysięgłym lub upoważnionym, których przedstawia instytucje samorządowe i społeczne, stanowiące osoby prawne, przyjmując odpowiedzialność finansową za należyte wywiązanie się przez mierniczych z przyjętych na siebie obowiązków.

2) Nadzór nad czynnościami mierniczych, prowadzących prace scaleniowe, wykonywa Minister Reform Rolnych za pośrednictwem okręgowych i powiatowych urzędów ziemskich. Składanie wniosków o pozbawienie tych mierniczych uprawnienia do wykonywania prac scaleniowych w wypadkach, przewidzianych w art. 10, należy do okręgowych urzędów ziemskich.

Do art. 11 i 12.

§ 14. 1) Za prace techniczne przy scaleniu gruntów wraz z przeprowadzeniem czynności, wyszczególnionych w art. 28 i 32, i ze sporządzeniem operatu pomiarowego (§ 42) okręgowy urząd ziemski pobierać będzie opłaty w wysokości:

- a) z pomiarem stanu posiadania przed scaleniem po 20 zł od 1 ha gruntów mierzonych;
- b) bez pomiaru stanu posiadania przed scaleniem po 14 zł od 1 ha gruntów mierzonych.

2) Powyższe normy mogą być przez okręgowy urząd ziemski, w zależności od warunków wykonania prac pomiarowych, podwyższone, lecz nie więcej niż o 100% lub obniżone, lecz nie więcej, niż o 50%. Obniżanie powyższych norm będzie z reguły stosowane do tych gruntów, które w związku ze scaleniem będą objęte pomiarami, lecz same nie będą scalane.

3) W województwach: krakowskim, lwowskim, stanisławowskim i tarnopolskim normy ustalone w sposób powyższy (cz. 1 i 2) mogą być podwyższone, lecz nie więcej niż o 60%; w województwach zaś pomorskim i poznańskim nie więcej, niż o 100%.

4) Opłaty określone w cz. 1 za grunty mierzone obejmują: koszty wszelkich prac pomiarowych, związanych ze scaleniem, koszty prac pomiarowych, związanych z przeprowadzeniem w toku postępowania scaleniowego podziału wspólnot, wyprostowania granic, koszty oszacowania i klasyfikacji gruntów, koszty sporządzenia całkowitego operatu scaleniowego dla urzędów ziemskich, dokumentów pomiarowych dla katastru i dla wywołania, założenia względnie uregulowania hipoteki scalonych gruntów, jednego odrysu planu wraz z odpisem rejestru pomiarowego gruntów po scaleniu, przeznaczonego dla stron, oddzielnie dla każdej jednostki administracyjnej (art. 38).

5) Za wszystkie inne wydatki, związane z technicznym wykonaniem scalenia, jak za przesunięcie istniejących dróg publicznych (§ 8) i t. p., pobierane będą od zainteresowanych uczestników scalenia, w trybie przepisany w § 22, opłaty w wysokości ustalonej przez okręgowy urząd ziemski.

6) Za wykonanie prac technicznych, przewidzianych w p. a, b i c cz. 2 art. 50 ustawy, okręgowy urząd ziemski pobierać będzie opłaty w wysokości ustalonej w p. b cz. 1 przyczem może stosować obniżenie tych norm w zależności od warunków technicznego wykonania, nie więcej jednak, niż o 70%.

7) Wysokość opłat w stosunku do każdego uczestnika scalenia wymierza się z reguły według stanu posiadania przed scaleniem; w sprawach zaś, załatwianych w trybie p. a cz. 2 art. 50 ustawy, powyższe opłaty wymierza się według stanu posiadania po scaleniu.

§ 15. 1) Ustalone w § 14 opłaty za prace techniczne będą uiszczane w 3 równych ratach rocznych, płatnych najpóźniej 31 października do Państwowego Banku Rolnego, przyczem 1-sza rata będzie uiszczona w roku następnym po uprawomocnieniu się orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej, zatwierdzającego projekt scalenia, albo też po wydaniu orzeczenia przez Główną Komisję Ziemską.

2) Najpóźniej w 3 miesiące po uprawomocnieniu się powyższego orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej albo też po wydaniu orzeczenia przez Główną Komisję Ziemską okręgowy urząd ziemski wysyła do właściwego urzędu gminnego zawiadomienia o opłatach, należnych za wykonanie scalenia, sporządzone oddzielnie dla każdej jednostki administracyjnej. Zawiadomienia powyższe winny zawierać: imiona i nazwiska płatników, wysokości i terminy płatności rat łącznie z dodatkiem administracyjnym dla Państwowego Banku Rolnego (cz. 2 § 20), terminy do wnoszenia podań o zwolnienie od opłat lub o odroczenie płatności rat, wysokość oprocentowania sum odroczonej i kary za zwłokę w uiszczaniu rat.

3) Przy zawiadomieniach powyższych winny być podane przepisy, zawarte w § 16, 17, 18 cz. 2 § 20 i § 22.

§ 16. 1) Podanie o zwolnienie od opłat lub też o odroczenie przypadających rat należy składać do powiatowego urzędu ziemskiego w terminie miesięcznym od dnia doręczenia zawiadomienia (§ 15).

2) Podania powyższe winny być zaopatrzone w zaświadczenia urzędów gminnych lub magistratów, stwierdzające prawdziwość przytoczonych w podaniach okoliczności, z powodu których petenci nie mogą uiścić przypadających opłat. Po upływie wyznaczonego terminu do wnoszenia podań powiatowy urząd ziemski przesyła podania złożone przez uczestników scalenia wraz ze swoją opinią do okręgowego urzędu ziemskiego.

3) Podania, wniesione po terminie i bez zaświadczenia, nie będą rozpatrywane.

§ 17. 1) W razie stwierdzenia, że petenci chwilowo nie mogą uiścić przypadających opłat, np. z powodu nieurodzaju, gradobicia, długotrwałej choroby lub śmierci głowy rodziny i t. p., okręgowy urząd ziemski mocen jest odraczać ustalone w § 15 terminy płatności przypadających rat w całości lub w części na okres do lat 2-ech, licząc od terminu płatności danej raty, przyczem odroczone raty również będą wpłacane do Państwowego Banku Rolnego najpóźniej 31 października roku płatności. Decyzje okręgowego urzędu ziemskiego w tych sprawach są ostateczne.

2) W razie stwierdzenia stałej niezamożności petentów okręgowy urząd ziemski przesyła ich podania do Ministerstwa Reform Rolnych z wnioskiem o całkowite lub częściowe zwolnienie od przypadających opłat wymienionych w § 14.

3) Wnioski okręgowego urzędu ziemskiego o zwolnienie od opłat na mocy ostatniego ustępu art. 11 ustawy mogą być składane do Ministerstwa Reform Rolnych przed wdrożeniem postępowania scaleniowego i w jego toku.

§ 18. 1) Od sum odroczonej (cz. 1 § 17 i cz. 4 § 19) pobierane będą odsetki w terminach płatności tych sum w wysokości 4% w stosunku rocznym.

2) Od sum niewpłaconych w przypadających terminach, pobierane będzie tytułem kary 1% miesięcznie, przyczem niepełny miesiąc liczony będzie za cały.

§ 19. 1) Po załatwieniu wszystkich podań w myśl § 17 i po ustaleniu przypadających należności od poszczególnych uczestników scalenia okręgowy urząd ziemski wysyła nakazy płatnicze, sporządzone oddzielnie dla każdej jednostki administracyjnej, zainteresowanym uczestnikom scalenia za pośrednictwem naczelnika gminy (wójta, sołtysa, burmistrza), a odpisy tychże nakazów płatniczych do Państwowego Banku Rolnego najpóźniej 1-go sierpnia w roku płatności pierwszej raty. Nakaz płatniczy winien zawierać: imiona i nazwiska płatników, przypadające od nich należności całkowite, wysokości rat, terminy i miejsce ich płatności oraz wysokości dodatku administracyjnego dla Państwowego Banku Rolnego (cz. 2 § 20).

2) Dowody doręczenia wyżej wymienionych nakazów płatniczych uczestnikom scalenia przesyła naczelnik gminy (wójt, sołtys, burmistrz) bezpośrednio do Państwowego Banku Rolnego.

3) W wypadkach, gdy uczestników scalenia nawiedzi klęska żywiołowa po wysłaniu nakazów płatniczych i gdy wskutek tego nie będą oni w stanie wpłacić przypadających od nich należności w przepisanych w nakazach płatniczych terminach, mogą oni składać podania o odroczenie im terminów płatności w trybie § 16 i w terminie miesięcznym od chwili nawiedzenia ich klęską żywiołową.

4) Okręgowy urząd ziemski załatwia powyższe (cz. 3) podania w trybie przepisany w cz. 1 § 17, z tem, że mogą być odraczane na okres do lat 2-ech terminy, ustalone w nakazach płatniczych. O swojej decyzji okręgowy urząd ziemski natychmiast zawiadamia petentów i Państwowy Bank Rolny.

§ 20. 1) Państwowy Bank Rolny ściągają należności, wyszczególnione w nakazie płatniczym trybem, przewidzianym dla bezspornych należności skarbowych, i prowadzi odpowiednią księgowość. W końcu każdego kwartału Państwowy Bank Rolny przekazuje pobrane kwoty do Centralnej Kasy Państwowej na właściwe pozycje budżetowe Ministerstwa Reform Rolnych.

2) Za ściąganie opłat i prowadzenie księgowości Państwowy Bank Rolny będzie otrzymywał wynagrodzenie w formie dodatku administracyjnego, pobieranego od zobowiązanych łącznie z ratami (§ 19), w wysokości procentowej, która będzie ustalona zgodnie z § 17 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr. 43, poz. 450).

§ 21. Przepisy, zawarte w § 14 — 20, będą stosowane do należności, na które nie zostały wysłane nakazy płatnicze, także w sprawach scaleniowych dawnych, w których w czasie od 21 września 1923 r. do dnia ogłoszenia niniejszego rozporządzenia zapadło orzeczenie, ustalające obszar scalenia, i dokonano wyboru rady uczestników scalenia. Sumy, wpłacone przed dniem 21 września 1923 r. na poczet opłat za powyższe prace scaleniowe, będą zaliczone jako odpowiednia procentowa część należności według norm obowiązujących w czasie ich uiszczenia.

§ 22. 1) Na wydatki, poniesione przez urzędy ziemskie w związku z wykonaniem przepisów cz. 5 § 14, cz. 3 § 25 i § 26 jako na bezsporną należność skarbową, okręgowy urząd ziemski sporządza i wysyła osobne nakazy płatnicze w trybie § 19 z tem, że należność ta winna być wpłacona jednorazowo do Państwowego Banku Rolnego łącznie z dodatkiem administracyjnym (cz. 2 § 20) najpóźniej 31 października w roku następnym po wydaniu podlegającego wykonaniu orzeczenia, zatwierdzającego projekt scalenia.

2) Według powyższych zasad będą pobierane wydatki, poniesione przez urzędy ziemskie w związku z wykonaniem postanowień cz. 4 art. 46 ustawy z tą różnicą, że należność będzie wpłacana z reguły 31 października w roku następnym po zamknięciu regulacji hipotecznej.

3) Jeżeli zamknięcie regulacji hipotecznej nastąpi przed sporządzeniem nakazów płatniczych wymienionych w cz. 1 niniejszego paragrafu, to można objąć jednym nakazem płatniczym wszystkie należności, o których mowa w tym paragrafie, przyczem terminem płatności będzie termin podany w cz. 1 tegoż paragrafu.

4) Od zwrotu należności, wymienionych w cz. 1, 2 i 3 niniejszego paragrafu, uczestnicy scalenia nie mogą być zwalniani.

§ 23. Koszty, związane z wykonaniem scalenia gruntów państwowych, pokrywa okręgowy urząd ziemski z kredytów, przewidzianych na wykonanie scalenia w budżecie Ministerstwa Reform Rolnych, niezależnie od tego, pod której władzy zarządem grunty te pozostają.

§ 24. 1) Okręgowy urząd ziemski w terminie miesięcznym po uprawomocnieniu się orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej względnie po otrzymaniu dowodu ogłoszenia zainteresowanym orzeczenia Głównej Komisji Ziemskiej, zatwierdzającego projekt scalenia, przesyła odpis sentencji tego orzeczenia i listę posiadaczy z podaniem obszarów przynależnych do gospodarstw przed scaleniem i wydzielonych w wyniku scalenia, do właściwej Izby Skarbowej celem zwolnienia gruntów osad powstałych w wyniku scalenia od państwowego podatku gruntowego na przeciąg dwóch lat, podając wykaz osób niepodlegających zwolnieniu od podatku gruntowego w myśl cz. 2 art. 12.

2) Przepis niniejszy ma również zastosowanie i w tych przypadkach, w których scalenie zostało lub zostanie zakończone po wejściu w życie ustawy z dnia 31 lipca 1923 r., t. j. po 21 września 1923 r. w trybie dawnych przepisów lub w trybie cz. 2 art. 50.

Do art. 13.

§ 25. 1) Przy wszelkich czynnościach, podejmowanych na gruncie w związku ze scaleniem, tak przy dochodzeniach wstępnych jak i w toku postępowania scaleniego, uczestnicy scalenia względnie zainteresowani obowiązani są na każde żądanie urzędów ziemskich oraz osób, wykonywających prace ze scaleniem związane z polecenia tychże urzędów, do następujących świadczeń w naturze:

a) dostarczania bezpłatnie odpowiedniego mieszkania z opałem i światłem oraz podwód dla wszystkich osób zatrudnionych przy scaleniu, jak również lokalu na kreślarnię z obsługą, opałem i światłem,

b) dostarczania bezpłatnie robocizny pieszej lub konnej, materiału niezbędnego przy pracach pomiarowych oraz przy wprowadzaniu zatwierdzonego projektu na grunt.

2) W razie uchylania się uczestników scalenia od powyższych świadczeń rada uczestników scalenia wykonywa je na koszt uchylających się, a powiatowy urząd ziemski na wniosek tejże rady lub mierniczego, prowadzącego prace scaleniove, może zarządzić ściągnięcie wydatkowanych kwot od uchylających się w trybie egzekucji administracyjnej.

3) W przypadkach wyjątkowych, gdy uczestnicy scalenia nie będą w stanie ponieść powyższych świadczeń lub gdy egzekwowanie kosztów tych świadczeń utrudniłoby postępowanie scaleniove, może okręgowy urząd ziemski na wniosek rady uczestników scalenia względnie na wniosek mierniczego, poparty przez powiatowy urząd ziemski, pokrywać zaliczkowe koszty powyższych świadczeń z kredytów przeznaczonych na wykonanie scalenia z tem, że wydatki te zostaną pobrane w trybie przepisanych w § 22 od tych uczestników scalenia, którzy świadczeń nie wykonali.

§ 26. Uczestnicy scalenia obowiązani są dostarczyć na żądanie powiatowego urzędu ziemskiego lub mierniczego wszystkie niezbędne dokumenty, tak przy wdrożeniu, jak i w toku całego postępowania scaleniego. W razie niedostarczenia tych dokumentów w wyznaczonym terminie zbiera je powiatowy urząd ziemski. Poniesione na ten cel wydatki zostaną pobrane w trybie § 22 od tych uczestników scalenia, którzy dokumentów nie dostarczyli.

II. Wdrożenie postępowania scaleniego.

Do art. 15.

§ 27. Właściciele, względnie posiadacze gruntów, składając w myśl punktów a i b art. 15 wniosek o wdrożenie postępowania scaleniego, winni dołączyć do podania dowody, stwierdzające posiadanie gruntów, zadeklarowanych do scalenia, a więc:

a) odnośnie do gruntów niezahipotekowanych: odpis tabeli likwidacyjnej lub aktu nadawczego, albo też akty notarialne lub orzeczenia sądowe, a gdy to jest narazie niemożliwe, zaświadczenia urzędu gminnego, stwierdzające stan posiadania każdego z wnioskodawców;

b) odnośnie do gruntów hipotekowanych: wyciąg z wykazu hipotecznego lub świadectwo pisarza hipotecznego ze wszystkich działów księgi wieczystej, albo też uwierzytelniony odpis aktu notarialnego nabycia gruntu lub inny urzędowy dokument, albo wreszcie zaświadczenie urzędu gminnego, stwierdzające stan posiadania każdego z wnioskodawców.

Do art. 16.

§ 28. Po otrzymaniu w powiatowym urzędzie ziemskim wniosku (p. a i b art. 15) o wdrożenie po-

stępowania scaleniowego wraz z dokumentami, wyszczególnionymi w § 27, lub też po stwierdzeniu konieczności wszczęcia takiegoż postępowania z urzędu (p. c art. 15) komisarz ziemski zjeżdża na grunt celem dokonania czynności, przewidzianych w art. 16 i czynności przygotowawczych, wynikających z art. 7 ustawy.

§ 29. Z dokonanych na gruncie czynności komisarz ziemski sporządza odpowiedni protokół, opis projektowanego obszaru scalenia, listę lub listy przyszłych uczestników scalenia, oddzielnie dla każdej jednostki administracyjnej, albo też sprawdza i poświadcza takie listy, sporządzone przez urząd gminny lub przez uczestników scalenia, oraz w razie braku odnośnych planów sporządza szkic sytuacyjny gruntów, projektowanych do objęcia jednym obszarem scalenia.

§ 30. 1) Na podstawie zebranego materiału powiatowy urząd ziemski sporządza i przesyła do okręgowego urzędu ziemskiego umotywowany wniosek o ustalenie zaprojektowanego przez niego obszaru scalenia.

2) Do wniosku swego winien powiatowy urząd ziemski dołączyć:

a) wniosek stron o wdrożenie postępowania scaleniowego (p. a i b art. 15) wraz ze swoją opinią, albo uzasadnienie wdrożenia postępowania scaleniowego z urzędu (p. c art. 15);

b) dokumenty, dotyczące prawa własności lub stwierdzenia stanu posiadania wnioskodawców;

c) zebrane w miarę potrzeby dokumenty odnoszące się do projektowanego obszaru scalenia, jak tabele likwidacyjne, akty nadawcze, wyciągi z ksiąg wieczystych (hipotecznych), rejestry pomiarowe, plany i t. p.;

d) protokół z dokonanych na gruncie czynności;

e) plan zaprojektowanego obszaru scalenia lub zastępujący go szkic sytuacyjny;

f) opis projektowanego obszaru scalenia;

g) przewidywaną listę względnie listy przyszłych uczestników scalenia;

h) wnioski, wpływające z art. 7 ustawy.

Do art. 17.

§ 31. 1) Orzeczeniem okręgowego urzędu ziemskiego, wdrażającym postępowanie scaleniowe (ustalającym obszar scalenia), winny być objęte wszystkie grunty, należące do przyszłych uczestników scalenia i położone w jednostce lub jednostkach administracyjnych, podlegających objęciu postępowaniem scaleniowym (art. 5) oraz grunty niezbędne do wyprostowania granic (p. c art. 7), z wyszczególnieniem oznaczeń hipotecznych na wszystkie powyższe grunty, o ile na nie istnieją księgi wieczyste (hipoteczne).

2) Zwiększanie lub zmniejszanie ustalonego obszaru scalenia winno być dokonywane z reguły przed zatwierdzeniem dotychczasowego stanu posiadania (art. 31) na podstawie umotywowanego wniosku powiatowego urzędu ziemskiego (§ 20—30).

3) Od orzeczenia okręgowego urzędu ziemskiego służy interesowanym prawo odwołania się

do Ministra Reform Rolnych w terminie i trybie, przewidzianym w art. 11 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 r. (Dz. U. R. P. Nr. 90, poz. 706) z zachowaniem postanowień art. 51 ustawy o scalaniu gruntów.

Do art. 18.

§ 32. Po uprawomocnieniu się orzeczenia okręgowego urzędu ziemskiego o wdrożeniu postępowania scaleniowego (o ustaleniu obszaru scalenia) lub po wydaniu orzeczenia przez Ministra Reform Rolnych, okręgowy urząd ziemski:

a) ogłosi o uprawomocnieniu się orzeczenia okręgowego urzędu ziemskiego, wdrażającego postępowanie scaleniowe, lub o wydaniu w tej sprawie orzeczenia przez Ministra Reform Rolnych w dzienniku urzędowym właściwego powiatu lub województwa. W braku takich dzienników ogłoszenie winno nastąpić w Monitorze Polskim;

b) zgłosi do Wydziału Hipotecznego (Urzędu Hipotecznego) wniosek o wpis ostrzeżenia w stosunku do gruntów, objętych obszarem scalenia, a należących do uczestników scalenia, względnie zawiadomi o wdrożeniu postępowania prezesa sądu okręgowego;

c) zawiadomi o tem orzeczeniu urząd ewidencji katastru w celu bezzwłocznego dokonania przez tenże urząd ostatnich zmian w operatach katastralnych, dotyczących całego obszaru scalenia, przyczem pokryje powstałe wydatki i doliczy je do kosztów za techniczne wykonanie scalenia (cz. 4 § 14).

III. Postępowanie scaleniowe.

Do art. 19 i 20.

§ 33. 1) W terminie 7-dniowym, wyznaczonym przez powiatowy urząd ziemski, naczelnik gminy (sołtys, wójt, burmistrz) zwołuje zebranie uczestników scalenia, uprawnionych do głosowania w myśl cz. 3 art. 20, i wzywa zebranych do dokonania wyboru rady uczestników scalenia.

2) Protokół zebrania winien być podpisany przez przewodniczącego i przez obecnych uprawnionych do głosowania uczestników scalenia. W protokóle tym winno być zamieszczone oświadczenie wybranych członków rady uczestników scalenia, że powierzone im mandaty przyjmują.

3) Naczelnik gminy (sołtys, wójt, burmistrz), stwierdziwszy własnoręczność podpisów, przesyła niezwłocznie powyższy protokół do powiatowego urzędu ziemskiego.

4) Gdy liczba uczestników scalenia danej jednostki administracyjnej nie przekracza 7, powołanie rady dla tych jednostek jest zbędne, a czynności rady wykonywają sami uczestnicy.

5) Zastępcy, wyszczególnieni w cz. 4 art. 20, posiadają na zebraniach, przewidzianych w art. 19 i 34 ustawy, tyle głosów, ilu właścicieli (posiadaczy) reprezentują.

6) Właściciele dóbr ziemskich względnie ich zastępcy oraz przedstawiciel władzy, pod której zarządem pozostają grunty państwowe, wyznaczeni

w myśl cz. 1 art. 19 ustawy, mogą brać udział z głosem doradczym w posiedzeniu rady uczestników scalenia. Nieprzybycie ich nie wstrzymuje obrad.

§ 34. Niewskazanie przedstawicieli przez właścicieli dóbr ziemskich (obszaru dworskiego) lub władzę, pod której zarządem pozostają grunty państwowe, nie wstrzymuje biegu postępowania.

Do art. 21.

§ 35. W razie niedokonania wyborów lub stwierdzenia przez powiatowy urząd ziemski nieważności dokonanych wyborów, okręgowy urząd ziemski na wniosek powiatowego urzędu ziemskiego może wyznaczyć z urzędu członków rady uczestników scalenia i ich zastępców z pośród uczestników scalenia danej jednostki administracyjnej.

Do art. 22.

§ 36. Zasady podziału wspólnot gruntowych, względnie ich użytkowania, ustalane przez radę uczestników scalenia w myśl p. a cz. 2 art. 22 winny być jednolite w odniesieniu do wszystkich uczestników scalenia, należących do wspólnoty, o ile z tytułów prawnych nie wynika inaczej.

§ 37. Jeżeli rada uczestników scalenia nie dokona w przepisany termin czynności, przewidzianych w p. a i b art. 22, to mierniczy, prowadzący scalenie, niezwłocznie powiadamia o tem piśmiennie powiatowy urząd ziemski.

§ 38. Po otrzymaniu zawiadomienia (§ 37) komisarz ziemski poweźmie decyzje z mocy cz. 3 art. 22 oraz poda je do wiadomości mierniczego do wykonania.

Do art. 24.

§ 39. Sporządzony przez mierniczego projekt ustalenia wielkości udziału osób zainteresowanych we wspólnotach, względnie ustalenia zasad użytkowania wspólnot gromadzkich i grupowych, powiatowy urząd ziemski zatwierdza lub odrzuca. Odpisy umotywowanego orzeczenia ze wskazaniem trybu i terminu zaskarżenia powiatowy urząd ziemski doręcza zainteresowanym w trybie art. 51.

Do art. 26.

§ 40. Grzywny, wymierzone przez komisarza ziemskiego, będą wpłacane do odnośnej kasy skarbowej na budżet dochodowy Ministerstwa Reform Rolnych.

Do art. 27.

§ 41. 1) Zebrania delegatów rad uczestników scalenia mają charakter opiniodawczy i będą zwoływane w celu uzgodnienia wniosków poszczególnych rad, dotyczących całego obszaru scalenia.

2) Na zebraniach tych przewodniczy komisarz ziemski lub mierniczy, zależnie od tego, kto z nich zwołał to zebranie. Nieprzybycie któregośkolwiek z delegatów rad, względnie właścicieli (ich zastępców) dóbr ziemskich (obszarów dworskich), lub przedstawicieli władzy, pod której zarządem pozostają grunty państwowe, nie wstrzymuje obrad.

Do art. 28.

§ 42. Prace miernicze, związane ze scaleniem gruntów, winny być dokonywane zgodnie z przepisami technicznymi i polegać będą na:

- a) ustaleniu względnie wznowieniu granic zewnętrznych;
- b) pomiarze granic oraz szczegółów wewnętrznych obszaru scalenia i konturów klasyfikacyjnych wraz ze sporządzeniem pierworysu;
- c) sporządzeniu planu klasyfikacyjnego i ogólnego rejestru pomiarowo - szacunkowego;
- d) ułożeniu szczegółowego rejestru pomiarowo - szacunkowego przed scaleniem;
- e) opracowaniu na pierworysie szczegółowego projektu scalenia z wykreśleniem tegoż projektu na planie klasyfikacyjnym lub oddzielnie;
- f) ułożeniu rejestru pomiarowo - szacunkowego po scaleniu;
- g) prowizorycznym wyznaczeniu projektu scalenia na gruncie;
- h) utrwaleniu na gruncie granic nowych działek na podstawie zatwierdzonego projektu scalenia;
- i) sporządzeniu planów i rejestrów przy zamianie gruntów, dokonanej w myśl p. g art. 22;
- j) sporządzeniu planów i odrysów, wymaganych przez urzędy ziemskie, oraz niezbędnych do wywołania i uregulowania hipoteki, a w województwach, w których istnieje kataster gruntowy, ponadto na sporządzeniu operatów, wymaganych przez odnośne urzędy katastralne i hipoteczne;
- k) sporządzeniu wyciągów z planów niezbędnych do uregulowania zmiany granic jednostek administracyjnych;
- l) sporządzeniu jednego odrysu planu wraz z odpisem rejestru pomiarowego, przeznaczonego dla stron, oddzielnie dla każdej jednostki administracyjnej (art. 38).

§ 43. 1) Wyłączenia od scalenia, przewidziane w art. 2 —4, następują po uprzednim przesłuchaniu osób zainteresowanych i w miarę potrzeby po zasięgnięciu w tym względzie opinii fachowych urzędów i instytucji lub rzeczoznawców, w trybie p. c. art. 28, przyczem ich granice ustala mierniczy po wysłuchaniu opinii rady uczestników scalenia. Nieotrzymanie opinii fachowych urzędów i instytucji w ciągu 30 dni będzie uważane za wyrażenie zgody zainteresowanych urzędów.

2) Deklaracje w sprawie poddania scaleniu gruntów, które mogą być włączone do obszaru scalenia za zgodą stron (art. 3), oraz zobowiązania na przeniesienie zabudowań z tych gruntów winny być składane mierniczemu, prowadzącemu prace scaleniowe, przed ustaleniem wyłączeń w myśl p. c art. 28. Deklaracje te winny być podpisane przez zainteresowanych uczestników scalenia, a własnoręczność podpisów winna być stwierdzona przez władze samorządowe, administracyjne lub sądowe.

3) Powyższe deklaracje i zobowiązania zastępuje ustne oświadczenie, złożone mierniczemu, prowadzącemu prace scaleniowe do protokołu, w obecności przynajmniej jednego świadka.

4) Późniejsza zmiana woli, wyrażonej w deklaracjach i zobowiązaniach, oznaczonych w cz. 2 i 3, może nie być uwzględniona.

5) Rzecznicy, wymienieni w cz. 1 niniejszego paragrafu, otrzymują wynagrodzenie wedle norm, ustalanych przez okręgowy urząd ziemski stosownie do cz. 2 § 49.

§ 44. 1) Ustalenie i utrwalenie zewnętrznych granic obszaru scalenia dokonywa się według rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 r. o rozgraniczeniu nieruchomości ziemskich przy przebudowie ustroju rolnego (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 319).

2) Wzywaniem stron zainteresowanych i sporządzaniem przy rozgraniczeniu gruntów protokołów dziennych oraz spisywanie aktów ugodzenia się należy do mierniczego, prowadzącego prace scaleniowe.

3) Szczegółowy pomiar winien obejmować wszystkie grunty, objęte obszarem scalenia, z wyszczególnieniem każdej posiadłości według stanu, w jakim te posiadłości znajdują się w chwili pomiaru.

4) Ponadto winny być również pomierzone i utrwalone granice i zdjęte szczegóły wewnętrzne gruntów, znajdujących się na obszarze scalenia, lecz wyłączonych od scalenia, oraz gruntów położonych poza obszarem scalenia, lecz wykazanych w tabeli likwidacyjnej lub w akcie nadawczym jednostki administracyjnej, objętej obszarem scalenia, i należących do uczestników scalenia, o ile na te grunty brak dowodów pomiarowych, odpowiadających warunkom, wymienionym w p. a cz. 1 § 45.

§ 45. 1) W wypadkach, przewidzianych w cz. 2 i 4 art. 28, należy postępować, jak następuje:

a) o ile istnieją dawne plany, odpowiadające warunkom, określonym w § 24 instrukcji technicznej, załączonej do rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 13 lutego 1925 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 205), jak również dawne mapy katastralne, to należy uważać, że dawny stan posiadania i został pomierzony, wobec czego dokonywanie nowego pomiaru tego stanu jest zbędne; o ile przy takim oparciu się na dawnym planie lub na stanie katastralnym zostanie ujawniona skutkiem przeprowadzenia nowego pomiaru różnica w ogólnej powierzchni pomierzonych gruntów, winna być ona rozłożona na zainteresowanych uczestników w stosunku do powierzchni ich gruntów, ustalonych na podstawie powyższego stanu katastru;

b) w braku planów, odpowiadających wymogom § 24 instrukcji powołanej w p. a, zaniechanie pomiaru dotychczasowego stanu posiadania może nastąpić wyłącznie na mocy uchwały zebrania uczestników scalenia, powziętej większością 2/3 wszystkich uprawnionych do głosowania, przyczem wspomniana

na uchwała winna zawierać ściśle określenie dokumentu, przyjętego za podstawę do ustalenia stanu posiadania przed scaleniem (plan, rejestr pomiarowy, tabele likwidacyjne, akty notarialne i t. p.), oraz klauzulę wskazującą dokładnie, w jaki sposób należy wyrównać ustalony na podstawie przyjętych dokumentów obszar posiadania przed scaleniem poszczególnych gospodarstw scalanych, w zależności od zwiększenia lub zmniejszenia się ogólnej powierzchni danej jednostki administracyjnej, ujawnionego na skutek dokonania nowych pomiarów jej granic. Jeżeli obszar scalenia obejmuje 2 lub więcej jednostek administracyjnych, to dla zaniechania pomiaru dotychczasowego stanu posiadania w poszczególnej jednostce administracyjnej miarodajną jest uchwała uczestników scalenia z tej jednostki;

c) przy tak zwanym „uczastkowym” stanie posiadania mietniczy, prowadzący prace scaleniowe, określa na podstawie istniejących dokumentów (p. d § 46) części pierwotnych nadziałów, będące w posiadaniu poszczególnych uczestników scalenia, o ile 2/3 wszystkich uczestników scalenia nie żąda pomiaru szczegółowego stanu posiadania przed scaleniem; żądanie winno być wyrażone w uchwale, powziętej analogicznie do trybu przewidzianego w p. b niniejszego paragrafu;

d) o tem, czy w pewnych częściach jednostki administracyjnej, której grunty ulegają scaleniu, istnieje t. zw. „uczastkowy” stan posiadania (cz. 5 art. 28), decyduje okręgowy urząd ziemski z urzędu.

2) Zebrania uczestników scalenia, przewidziane w cz. 2, 4 i 5 art. 28, winny się odbywać pod przewodnictwem miejscowego naczelnika gminy (sołtysa, wójta, burmistrza) i w obecności mierniczego, prowadzącego prace scaleniowe, a uchwały winny być ujęte w protokoły i podpisane w trybie § 33.

§ 46. 1) Wykaz stanu (tytułów) posiadania, przewidziany w p. h art. 28, sporządzony przez mierniczego dla każdej jednostki administracyjnej oddzielnie, winien zawierać w stosunku do każdego uczestnika scalenia:

a) imię i nazwisko;

b) obszary gruntów z wyszczególnieniem ich pochodzenia (ukazowe z oznaczeniem numerów tabelowych, zaserwitutowe, z podziału wspólnot, hipoteczne i t. p.);

c) uprawnienia i obciążenia służebnościowe i inne, tak przysługujące tym gruntom jak i ciężące na nich;

d) wyszczególnienie zebranych dokumentów i dowodów, stwierdzających w myśl cz. 3 art. 31 prawo własności względnie stan posiadania tych gruntów, z oznaczeniem władzy lub osoby, która dany dokument wydała, oraz numeru i daty jego sporządzenia; odnośnie do gruntów spornych winien być wyjaśniony stan sprawy spornej z wymienieniem stron, spór wiodących, czasu trwa-

nia sporu, sądu, przed którym spór się toczy i t. p.;

- e) oznaczenie gruntów wyłączonych ze scalenia z podaniem ich posiadania i obszaru według rejestrów pomiarowych oraz dowodów ich wyłączenia;
- f) ogólny obszar scalanych gruntów i ich szacunek według rejestru pomiarowo - szacunkowego.

2) Rejestry pomiarowo - szacunkowe winny być sporządzone oddzielnie dla każdej jednostki administracyjnej i winny zawierać nomenklatury, pochodzenie, obszar i zaklasyfikowanie poszczególnych działek oraz szacunek ogólnego obszaru gruntów każdego uczestnika scalenia w poszczególnych klasach.

§ 47. 1) Mierniczy zarządza zwołanie zebrania uczestników scalenia dla zaznajomienia ich z wynikami ustalenia stanu posiadania przed scaleniem.

2) Na zebraniu tem mierniczy odczytuje dane, dotyczące obszaru i szacunku gruntów, posiadanych przed scaleniem przez każdego z uczestników scalenia, wysłuchuje opinii zainteresowanych i na żądanie udziela im wyjaśnień. Nadto na tem zebraniu mierniczy winien ogłosić, że celem dokładniejszego zaznajomienia się wszystkich uczestników scalenia z ich stanem posiadania przed scaleniem, mogą oni w ciągu następnych 7 dni przeglądać rejestry pomiarowo - szacunkowe i plan klasyfikacyjny w jego miejscowej kancelarii.

3) Z dokonanych czynności mierniczy sporządza odnośny protokół i niezwłocznie zawiadamia o tem powiatowy urząd ziemski.

Do art. 29.

§ 48. 1) W porozumieniu z komisarzem ziemskim mierniczy prowadzący scalenie wyznacza termin dla dokonania klasyfikacji i oszacowania gruntów oraz zwołuje komisję szacunkową. W razie przybycia komisarza ziemskiego, ten ostatni może objąć przewodnictwo komisji szacunkowej, a mierniczy obowiązany jest być obecnym przy pracach dla dokonywania czynności technicznych i udzielania wyjaśnień.

2) W razie nieprzybycia w oznaczonym terminie ani rzeczoznawcy, ani jego zastępcy, odnośna rada uczestników scalenia powołuje natychmiast nowego rzeczoznawcę i zastępcę sporządzając odpowiedni protokół.

3) Przez komisję szacunkową podlegają oszacowaniu jednocześnie także grunty, które po wdrożeniu postępowania scaleniewego podlegają dołączeniu do obszaru scaleniewego w myśl p. c. art. 30, jak to: równoważnik za zlikwidowanie służebności, grunty otrzymane z podziału wspólnot wyszczególnionych w § 6 i grunty otrzymane dla powiększenia scalanych gospodarstw.

4) Ilość wyodrębnionych przez komisję szacunkową klas z reguły nie powinna przekraczać w gruntach ornych liczby 8, a w łąkach i w innych użytkach — 5.

5) W celu ustalenia szacunku poszczególnych gospodarstw scalanych, ubiegających się o pomoc

kredytową w myśl art. 14 ustawy, komisja szacunkowa określa cenę rynkową jednego ha dominującej na obszarze scalenia klasy, opierając się na transakcjach, dokonanych na obszarze scalenia lub w najbliższej okolicy w ciągu ostatnich dwóch lat.

6) W celu określenia wysokości dopłat pieniężnych (§ 3) komisja szacunkowa (cz. 1) ustala cenę gruntów, posiadanych przez danego właściciela (posiadacza) przed scaleniem, oraz cenę wydzielanej mu przy scaleniu działki, opierając się na transakcjach, dokonanych na obszarze scalenia lub w najbliższej okolicy w ciągu ostatnich dwóch lat i nie biorąc pod uwagę wzrostu wartości tej działki na skutek dokonywanego scalenia.

7) W wypadkach zaniechania pomiarów stanu posiadania przed scaleniem (cz. 2 art. 28) komisja szacunkowa przeprowadzi oszacowanie tego stanu posiadania w ten sposób, aby ustalenie wartości poszczególnych scalanych gospodarstw było możliwe bez dokonywania ich pomiarów. Powyższe niema zastosowania przy zaniechaniu pomiaru w wypadkach, przewidzianych w cz. 4 i 5 art. 28.

8) Postanowienia komisji szacunkowej przy ustalaniu poszczególnych klas użytków, ich szacowaniu i innych czynnościach zapadają zwykłą większością głosów rzeczoznawców; przy równości głosów rozstrzyga głos przewodniczącego.

9) W protokołach komisji szacunkowej poza przebiegiem czynności i treścią zapadłych postanowień należy zamieszczać szczegółową charakterystykę każdej wyodrębnionej klasy gruntów oraz umotywowane odrębne zdania poszczególnych członków komisji.

10) Protokoły komisji szacunkowej i plany klasyfikacyjne winny być niezwłocznie po ukończeniu prac komisji podpisane przez członków komisji szacunkowej, biorących udział w klasyfikowaniu i szacowaniu; przez specjalnych rzeczoznawców, o ile tacy byli powoływani, jak również przez mierniczego prowadzącego scalenie i komisarza ziemskiego, jeżeli ten ostatni przewodniczy komisji. W razie braku któregośkolwiek z wymaganych podpisów przewodniczący komisji winien zamieścić w protokole odpowiednie wyjaśnienie.

11) O ile komisarz ziemski zauważy błędy w dokonanej klasyfikacji i oszacowaniu gruntów, może przed wykonaniem postanowień art. 31 zaproponować komisji szacunkowej poprawienie tych błędów. Uskuteczniانة przez komisję poprawki winny być uwidocznione w protokole i na kalce klasyfikacyjnej, przyczem jeżeli poprawienie błędów nastąpiło po dokonaniu czynności, przewidzianych w § 47, to czynności te winny być powtórzone.

§ 49. 1) Rzeczoznawcy (p. b cz. 1 art. 29) otrzymują za udział w czynnościach komisji szacunkowej zwrot kosztów podróży i diety według norm i zasad, ustalonych dla funkcjonariuszów państwowych IX stopnia służbowego, przyczem:

- a) za udział w czynnościach komisji wypłacane będą pełne diety, chociażby czynność łącznie z podróżą trwała mniej niż 24 godziny;
- b) opłata za przejazd podwodami winna odpowiadać przeciętnej cenie najmu koni w da-

nej miejscowości, co może być stwierdzone przez komisarza ziemskiego;

- c) rachunki kosztów podróży winny być składowane w powiatowym urzędzie ziemskim najpóźniej w terminie 14-to dniowym po ukończeniu czynności komisyjnej;
- d) wypłatę diet i kosztów podróży uskutecznienia okręgowy urząd ziemski z kredytów, przeznaczonych na wykonanie scalenia, na podstawie rachunków, zaświadczonych przez komisarza ziemskiego.

2) Normy wynagrodzenia rzeczoznawców specjalnych będą ustalały okręgowe urzędy ziemskie.

Do art. 30.

§ 50. 1) Przy stwierdzaniu, czy dotychczasowe czynności mierniczego, wymienione w art. 28, wykonane zostały zgodnie z obowiązującymi przepisami, komisarz ziemski:

- a) bada pod względem formalnym dokumenty, sporządzone przez mierniczego w toku powyższych czynności, i w razie potrzeby zarządza uzupełnienie poszczególnych dokumentów;
- b) wysłuchuje skargi na czynności mierniczego, wyszczególnione w art. 28.

2) Postanowienia p. c. art. 30 odnoszą się również do gruntów państwowych i Państwowego Banku Rolnego, przeznaczonych na powiększenie niepełnorodnych gospodarstw, oraz do gruntów przypadających uczestnikom scalenia z udziału wspólnot wyszczególnionych w § 6.

3) Z dokonanych czynności komisarz ziemski sporządza protokół, który podpisują prócz komisarza ziemskiego mierniczy, prowadzący prace scaleniowe, oraz obecni na zebraniu członkowie rady uczestników scalenia.

§ 51. 1) Ustalenia tytułów własności dokonywa komisarz ziemski na podstawie wykazu stanu (tytułów) posiadania (§ 46) i zebranych dokumentów (p. h art. 28).

2) Lista właścicieli gruntów winna zawierać w stosunku do każdego właściciela potrzebne dane z cz. 1 § 46 oraz wymienienie obecnego posiadacza danego gruntu.

3) Na obszarze województwa krakowskiego, łwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego w związku z ustaleniem tytułów własności winny być także przeprowadzone dochodzenia (§ 61), dotyczące uregulowania karty G wykazu hipotecznego, przy oparciu się na przepisach § 12 — 27 ustawy o sprostowaniu ksiąg gruntowych z 11 grudnia 1906 r. Dz. Ust. austr. Nr. 246.

Do art. 31.

§ 52. 1) Wykazy, wymienione w art. 31 ustawy stanowią:

- a) wykaz stanu (tytułów) posiadania przed scaleniem (§ 46),
- b) plany klasyfikacyjne i rejestry pomiarowo-szacunkowe (pp. c i d § 42).

2) Złożenie powyższych wykazów do powiatowego urzędu ziemskiego do zatwierdzenia względnie wystanie ich w tym celu do okręgowego urzędu ziemskiego nie wstrzymuje czynności przygotowawczych, dotyczących sporządzenia przez mierniczego projektu scalenia.

Do art. 32.

§ 53. 1) Wszystkie użytki, przeznaczone dla jednego uczestnika scalenia, winny być w miarę możliwości zamknięte w jednej obwodnicy.

2) Jeżeli warunki miejscowe nie pozwalają na zastosowanie zasady, wymienionej w cz. 1, można różne użytki zamykać oddzielną obwodnicą, lecz przy zachowaniu warunku, aby poszczególne działki miały zapewniony dojazd.

3) W przypadkach wyjątkowych, usprawiedliwionych warunkami topograficznymi, stosunkami wodnymi lub właściwościami gleby, dopuszczalne jest wydzielenie poszczególnych użytków w dwóch oddzielnych działkach. Wszelkie dalsze rozdrobnienie jest niedopuszczalne bez specjalnego zezwolenia okręgowego urzędu ziemskiego.

4) Figury działek ornych winny być zbliżone w miarę możliwości do prostokątów, a długość ich nie powinna z reguły przekraczać szerokości więcej, niż dziesięciokrotnie.

5) Przy projektowaniu sieci nowych dróg na obszarze scaleniowym należy przestrzegać następujących norm odnośnie szerokości tych dróg łącznie z rowami:

- a) dla dróg i ulic większej wagi 11 — 12 mtr., dla mniej ważnych 8 — 9 mtr.;
- b) dla dróg, służących wyłącznie dla komunikacji wewnętrznej 5 — 6 mtr.;
- c) dla dróg dojazdowych do poszczególnych osiedli i parcel w miejscach, nie wymagających rowów przydrożnych, 3 mtr.; w miejscach zaś wymagających rowów, 4 — 5 mtr.

6) O informacje co do kategorii dróg, szerokości ich oraz prawa własności do tych dróg, urzędy ziemskie względnie mierniczowie winni zwracać się do właściwych zarządów drogowych, które są obowiązane udzielić żądanych informacji najdalej w ciągu 2-ch tygodni.

7) Drogi już istniejące, pozostające w zarządzie okręgowych dyrekcji robót publicznych oraz związków samorządowych (art. 1 i 2 ustawy z dnia 10 grudnia 1920 r. — Dz. U. R. P. z 1921 r. Nr. 6, poz. 32), o ile zostały wywłaszczone i odnośnie urzędy posiadają dowody prawne, albo w inny sposób mogą stwierdzić prawo własności, podlegają odgraniczeniu w trybie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 16 marca 1928 roku o rozgraniczeniu nieruchomości ziemskich przy przebudowie ustroju rolnego (Dz. U. R. P. Nr. 34, poz. 319).

8) O ile grunty pod istniejącymi drogami wywłaszczone nie były, względnie o ile nie stanowią własności publicznej, formalnemu rozgraniczeniu nie podlegają, natomiast winny one być uwidocznione na planach z zachowaniem tych wymiarów, jakie stosownie do obowiązujących przepisów mieć winny; powierzchnie powyższych dróg należy włączać do poszczególnych parcel.

9) Wszelkie zmiany istniejącej sieci dróg publicznych i budowa nowych dróg publicznych mogą być dokonywane tylko w razie koniecznej potrzeby i za zgodą właściwych zarządów drogowych.

10) Istniejące drogi miejscowej komunikacji w granicach obszaru scalenia mogą być prostowane za zgodą władz, pod których zarządem te drogi się znajdują.

11) Na obszarze Rzeczypospolitej, na którym obowiązują przepisy prawa cywilnego, zawarte w tomie X cz. 1 zb. pr. ces. ros. w przypadkach, gdy do obszaru scalenia przylegają, względnie przecinają go drogi publiczne pierwszych 4-ch klas, powiatowe urzędy ziemskie winny, równocześnie z przesłaniem operatu scaleninowego do okręgowego urzędu ziemskiego celem ustalenia obszaru scalenia, wystąpić z wnioskiem do władz administracyjnych I instancji, względnie do władz komunalnych o dokonanie przez te władze czynności, dotyczących ustalenia na gruncie granic dróg publicznych, które to władze w terminie najdalej czterech miesięcy od dnia otrzymania wniosku urzędu ziemskiego (nie wliczając okresu od dnia 1 grudnia do dnia 15 marca jako zimowej pory) obowiązane są do wykonania powyższych czynności. Ustalone przez władze administracyjne względnie komunalne granice dróg pierwszych 4-ch klas mierniczy zdejmuje, wnosi na plan, wskazując powierzchnie tych dróg w rejestrach, jak samodzielne pozycje.

12) Komisarz ziemski lub delegat okręgowego urzędu ziemskiego ma prawo wglądu do sporządzonego przez mierniczego projektu scalenia i udzielenia temuż mierniczemu swoich wskazówek ustnie lub piśmiennie. Otrzymane wskazówki mierniczy obowiązany jest wziąć pod rozwagę, przyczem w razie nieuwzględnienia ich winien załączyć do operatu scaleninowego uzasadnienie swego stanowiska na piśmie.

Do art. 33 i 34.

§ 54. Mierniczy, prowadzący scalenie, wskazując poszczególnym uczestnikom scalenia działki, projektowane dla nich na skutek scalenia, winien jednocześnie uprzedzić ich, że prowizoryczne wyznaczenie projektu scalenia na gruncie nie uprawnia nikogo do objęcia w posiadanie względnie do użytkowania wyznaczonych działek przed wprowadzeniem w posiadanie na mocy prawomocnego orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej (p. a art. 36), oraz, że winnym niezastosowania się do powyższego grożą skutki prawne za samowolne naruszenie cudzej własności.

§ 55. 1) O dniu wyznaczenia prowizorycznego projektu na gruncie mierniczy, prowadzący prace scaleninowe, zawiadomi okręgowy urząd ziemski, który zarządzi sprawdzenie operatu pomiarowego i wykonanych na gruncie czynności pomiarowych.

2) O wynikach przeprowadzonego sprawdzenia rewident pomiarów spisuje protokół, który w odpisie wręcza mierniczemu, prowadzącemu roboty, a o wyniku rewizji niezwłocznie zawiadamia powiatowy urząd ziemski.

§ 56. Na ogólnym zebraniu uczestników scalenia, zwołanem z zachowaniem przepisów art. 51, komisarz ziemski w obecności mierniczego, prowadzącego scalenie, komunikuje każdemu uczestnikowi scalenia obszar i szacunek wydzielonych dla niego na skutek scalenia gruntów (p. b art. 32) i wzywa każdego uczestnika scalenia do złożenia oświadczenia, czy przedstawiony na zebraniu projekt przyjmuje, czy też odrzuca. Złożone w tym przedmiocie oświadczenia stron, w szczególności podane przyczyny odrzucenia projektu, winny być zaprotokółowane.

Do art. 35.

§ 57. 1) W razie zaprojektowania przez komisarza ziemskiego zmian w okazanym już uczestnikom scalenia projekcie — winien on przesłać do okręgowego urzędu ziemskiego, wraz z pisemnym projektem zmiany, opinię rady uczestników i zainteresowanych uczestników scalenia o zmienionym projekcie oraz sporządzony przez mierniczego odnośny szkic i rejestr.

2) Nadesłany operat okręgowy urząd ziemski bada pod względem prawnym, gospodarczym i technicznym, poczem wraz ze swoją opinią wnosi na posiedzenie okręgowej komisji ziemskiej.

3) Jeżeli okręgowy urząd ziemski w przedłożonym mu projekcie zauważy braki lub uchybienia, to przed wniesieniem go na posiedzenia okręgowej komisji ziemskiej może zarządzić uzupełnienie go lub poprawienie. W wypadkach przerobienia okazanego już stosownie do przepisu § 56 projektu scalenia należy powtórzyć czynności, przewidziane w tymże § 56, lecz tylko w odniesieniu do tych uczestników scalenia, którym zmieniono pierwotnie okazane kolonje.

4) Skargi wniesione na projekt scalenia do okręgowej komisji ziemskiej przez uczestników scalenia, wymienionych w cz. 5 art. 34, okręgowy urząd ziemski zwraca skarżącym.

Do art. 36.

§ 58. Utrwalenie granic poszczególnych działek na podstawie zatwierdzonego projektu scalenia na wezwanie okręgowego urzędu ziemskiego skutecznia mierniczy, prowadzący prace scaleninowe, zgodnie z przepisami technicznymi, obowiązującymi w tym względzie w urzędach ziemskich.

§ 59. 1) Po zakończeniu prac nad utrwaleniem granic na gruncie zjeżdża na miejsce komisarz ziemski i na zwołanem w tym celu zebraniu ogólnym uczestników scalenia, ważnem bez względu na ilość obecnych, ogłasza zebrany, że od tej chwili stają się posiadaczami gruntów, wydzielonych im według zatwierdzonego projektu scalenia, oraz ogłasza zarządzenie okręgowego urzędu ziemskiego o rozwiązaniu rady (rad) uczestników scalenia. Z powyższych czynności komisarz ziemski sporządza na miejscu protokół.

2) Dokonanie czynności, przewidzianych w cz. 1, okręgowy urząd ziemski może powierzyć również mierniczemu równocześnie z wezwaniem go do utrwalenia granic (§ 58).

3) Przepisy cz. 1 art. 38 mają zastosowanie we wszystkich przypadkach, gdy scalenie zostało za-

kończone przez polskie urzędy ziemskie, bez względu na czas rozpoczęcia i ukończenia tych prac i niezależnie od tego, czy techniczne prace były wykonane z ramienia urzędów ziemskich, czy też na mocy umowy zainteresowanych z mierniczym prywatnym.

4) Ogłoszenie zamknięcia postępowania scaleniowego winno być uskutecznione w dziennikach wyszczególnionych w p. a § 32.

Do art. 39.

§ 60. 1) Uchwały o zaniechanie rozpoczętego postępowania scaleniowego, zapadłe na ogólnym zebraniu uprawnionych uczestników scalenia, winny być podpisane przez głosujących za tem zaniechaniem, a własnoręczność podpisów winna być stwierdzona przez naczelnika gminy (wójta, sołtysa, burmistrza). Uchwały te winny być składane do powiatowego urzędu ziemskiego, który po stwierdzeniu ich prawomocności przesyła je wraz ze swoją opinią o tem, czy względy gospodarcze pozwalają na to zaniechanie, do okręgowego urzędu ziemskiego w celu wniesienia na posiedzenie okręgowej komisji ziemskiej.

2) Uchwały, uznane przez powiatowy urząd ziemski za nieprawomocne, komisarz ziemski dołącza do akt sprawy, powiadamiając zainteresowanych na piśmie za pośrednictwem urzędu gminnego o swojej decyzji.

3) Spowodowane rozpoczęciem postępowaniem rzeczywiste koszty w wysokości, określonej przez okręgowy urząd ziemski, ponoszą uczestnicy scalenia, którzy powzięli uchwałę o zaniechaniu postępowania scaleniowego. Należne kwoty będą w całości wpłacone do Państwowego Banku Rolnego najpóźniej 31 października w roku następnym po uprawomocnieniu się orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej o zaniechaniu postępowania scaleniowego. Do należności tych mają zastosowanie przepisy cz. 2 § 18 oraz § 19 i 20.

IV. Prawa osób trzecich.

Do art. 40.

§ 61. 1) W przypadkach, gdy poszczególne działki gruntów, należące przed scaleniem do jednego właściciela, są nierównomiernie obciążone na rzecz osób trzecich (służebności osobiste, prawa użytkownika, zastawu, najmu, dzierżawy i t. p.), komisarz ziemski przy układaniu listy uczestników scalenia w myśl § 51 winien dokładnie oznaczyć obciążenie każdej działki osobno. Od dnia wpisania ostrzeżenia (adnotacji) w myśl art. 18 właściwy urząd winien zawiadomić powiatowy urząd ziemski o wszelkich zmianach, jakie od dnia tego zajdą w obciążeniach hipotecznych gruntów, których dotyczy ostrzeżenie (adnotacja).

2) Komisarz ziemski winien dążyć do osiągnięcia zgody pomiędzy wierzycielami hipotecznymi, których wierzytelności nierównomiernie obciążały przed scaleniem poszczególne działki jednego właściciela, aby te obciążenia mogły być zamieszczone tylko w wykazie hipotecznym nowej działki tegoż

właściciela w uzgodnionym przez wierzycieli porządku pierwszeństwa wpisu. Ugoda całkowita lub częściowa, podana do wiadomości urzędów ziemskich przed sporządzeniem projektów scalenia, winna być zatwierdzona przez powiatowy urząd ziemski (§ 12) i dołączona do akt scalenia, jako podstawa do uregulowania hipoteki scalanych gruntów.

3) Jeżeli ugoda taka nie zostanie osiągnięta, wówczas przy ustaleniu działki, którą dany uczestnik scalenia ma otrzymać w wyniku scalenia wzamian za dawne działki, nierównomiernie obciążone na rzecz osób trzecich, należy osobno oznaczyć rozmiar gruntu wydzielonego w nowej działce wzamian za każdą z dawnych działek, nierównomiernie obciążonych na rzecz osób trzecich.

Do art. 41.

§ 62. 1) Jeżeli wdrożenie postępowania egzekucyjnego przymusowej sprzedaży dotyczy gruntów, objętych postępowaniem scaleniowym, sąd właściwy, względnie komornik sądowy zawiadomi powiatowy urząd ziemski tak o wdrożeniu postępowania egzekucyjnego, jak i o jego wyniku.

2) Jeżeli postępowanie scaleniowe zostaje wdrożone w odniesieniu do gruntów, które są przedmiotem postępowania egzekucyjnego, to podlegające wykonaniu orzeczenie okręgowego urzędu ziemskiego (art. 18) winno być udzielone do przejrzenia sądowi, względnie komornikowi sądowemu, który uczyni wzmiankę o tem w aktach postępowania egzekucyjnego.

§ 63. 1) Okręgowy urząd ziemski bezzwłocznie po uprawomocnieniu się orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej, zatwierdzającego projekt scalenia, zawiadomi o tem właściwy sąd względnie komornik sądowy, wymieniając sprawę egzekucyjną i dołączając odpis orzeczenia.

2) Sędzia, względnie komornik sądowy, prowadzący postępowanie egzekucyjne, poda w terminie licytacyjnym do wiadomości stan toczącego się postępowania scaleniowego, widoczny z uskutecznionych w księdze wieczystej (hipotecznej) ostrzeżeń, lub według udzielonego do akt sprawy odpisu orzeczenia, zatwierdzającego projekt scalenia, a zarazem zwróci uwagę na postanowienia art. 41 ustawy o scalaniu gruntów o wpływie postępowania scaleniowego na tok postępowania egzekucyjnego.

3) Sąd, względnie komornik sądowy, prowadzący postępowanie egzekucyjne, na żądanie osób interesowanych, sciągnie dla masy egzekucyjnej od zobowiązanego do dopłaty ustalone w postępowaniu scaleniowym dopłaty pieniężne, biorąc za podstawę (tytuł) do egzekwowania tych kwot prawomocne orzeczenie okręgowej komisji ziemskiej.

§ 64. Wyrok adjudykacyjny na obszarze województw, wymienionych w § 73, uchwała przybicia targu na obszarze województwa poznańskiego i pomorskiego, a na obszarze województwa krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego uchwała sądu egzekucyjnego, pozwalająca przeniesienie prawa własności na rzecz nabywcy na podstawie udzielonego przybicia targu, stanowią dla na-

bywcy podstawę do uzyskania wobec komisarza ziemskiego dopuszczenia go na miejsce dawnego właściciela do postępowania scaleniowego i umieszczenia go w wykazie uczestników scalenia. W przypadkach, gdy w drodze przymusowej licytacji zmieni właściciela tylko część gruntów poszczególnego uczestnika scalenia, okoliczność tę należy uwzględnić w projekcie scalenia.

Do art. 42.

§ 65. Dzień zapisania do hipoteki ostrzeżenia (adnotacji) o wdrożeniu postępowania scaleniowego jest miarodajny dla przebiegu postępowania dobrowolnego przetargu. Od dnia tego aż do wykonania sprostowania wpisów hipotecznych (art. 45) postępowanie dobrowolnego przetargu nie może być wszczęte, a wdrożone przed tem winien sąd wstrzymać na wniosek któregośkolwiek uczestnika tego postępowania. Wznowienie wstrzymanego postępowania dobrowolnego przetargu nie może nastąpić przed dokonaniem sprostowania wpisów hipotecznych (art. 45).

Do art. 43.

§ 66. Sąd, który prowadzi postępowanie o zniesienie współwłasności, przez podział w naturze, względnie o wyznaczenie drogi koniecznej (o przyznanie prawa przechodu), winien udzielić powiatowemu urzędowi ziemskiemu pisemnego wyjaśnienia o treści i przedmiocie postępowania oraz umożliwić, na jego żądanie, przejrzenie aktów, które może także przesłać mu w całości do zapoznania się z ich treścią.

§ 67. 1) Komisarz ziemski w sprawach rozdziału współwłasności w naturze, jeżeli podział w naturze nie powoduje nadmiernego rozdrobnienia gruntów scalanych i tworzenia działek, niezdołnych do samoistnego gospodarstwa, winien dążyć do przeprowadzenia podziału w drodze umowy stron i wydzielenia każdemu ze współwłaścicieli równoważnika ze scalanych gruntów, odpowiedniego wartości jego współwłasności, z zachowaniem terytorjalnie obowiązujących przepisów o przenoszeniu prawa własności. W tym celu na żądanie komisarza ziemskiego współwłaściciele spiszą ugodę, którą zatwierdzi powiatowy urząd ziemski (§ 12). Treść ugody może ulec zatwierdzeniu, o ile w niej współwłaściciele zgodzą się na to, aby każdemu zamiast współwłasności wydzielona została wedle przepisów o scaleniu gruntów odrębna działka gruntowa.

2) W przypadku, gdy uczestnicy współwłasności nie chcą spisać umowy na jej podział fizyczny, komisarz ziemski winien dążyć, aby za grunty należące do współwłasności wydzielona została taka działka, której podział fizyczny nie będzie wpływał ujemnie na całokształt wyników scalenia.

§ 68. W przypadku, gdy podział fizyczny powoduje nadmierne rozdrobnienie gruntów, komisarz ziemski winien do wyjaśnić stronom, zaniechać stanowczo przeprowadzenia podziału fizycznego, dążyć do ugody stron na spłatę pieniężną ich udziałów współwłasności i do objęcia gruntu przez jednego

ze współwłaścicieli. Ugodę taką również zatwierdza powiatowy urząd ziemski (§ 12). O ile ugoda taka nie przyjdzie do skutku przed zatwierdzeniem stanu posiadania przed scaleniem (art. 31), komisarz ziemski pozostawi dalszy bieg sprawy do rozstrzygnięcia sądowi, dążąc do tego, aby w wyniku scalenia została wydzielona taka działka gruntu, która mogłaby ulec podziałowi bez ujemnych skutków dla całokształtu wyników scalenia.

§ 69. W przypadku ustanowienia służebności przeprowadzenia rurociągów (cz. 3 art. 43), wyniki postępowania wraz z planem winny być udzielone mierniczemu, który je w projekcie scalenia uwzględni w taki sposób, aby przez projektowane przy scaleniu drogi i rowy nie doznały uszkodzenia. Właściwa władza, przeprowadzająca w drodze przymusowej rzeczzone służebności, wstrzyma przyznanie odszkodowania, jakie winno być przyznane tym osobom, którym obciążone służebnościami grunty przypadną na podstawie wyniku scalenia (art. 36 ustawy), do czasu zatwierdzenia projektu scalenia.

Do art. 44.

§ 70. 1) Sąd, opierając się na orzeczeniu okręgowego urzędu ziemskiego względnie Ministra Reform Rolnych o wdrożeniu postępowania scaleniowego (art. 18), zestawia wykaz wszystkich sporów o grunty, będące przedmiotem scalenia, i o treści i stanie każdego sporu zawiadomi powiatowy urząd ziemski. Komisarz ziemski zwróci swe starania o zawarcie ugody przedewszystkiem do takich spraw, których przedmiotem sporów jest część, a nie całość gruntów danego uczestnika scalenia, podlegających scaleniu. W ugodzie oznaczenie przedmiotu (gruntu) należy poprzeć dołączeniem planu, względnie treść ugody ustalić ogólnikowo w formie przyznania przez pozwanego (dotychczasowego posiadacza) powodowi prawa uzyskania przy scaleniu równoważnika spornego gruntu kosztem zmniejszenia przeznaczonej dla pozwanego działki, lub w formie zrzeczenia się przez powoda jego pretensyj.

2) Oryginał zatwierdzonej przez okręgową komisję ziemską ugody należy dołączyć do akt scalenia, a zaświadczony odpis przesłać do akt procesowych sądowi.

V. Sprostowanie wpisów w księgach gruntowych (hipotecznych).

Do art. 45.

§ 71. 1) Na obszarze województwa krakowskiego, lwowskiego, stanisławowskiego i tarnopolskiego okręgowy urząd ziemski przesła w terminie miesięcznym po uprawomocnieniu się orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej, zatwierdzającego projekt scalenia, względnie po wydaniu w tej sprawie orzeczenia Głównej Komisji Ziemskiej, właściwemu sądowi apelacyjnemu odnośne orzeczenie, zatwierdzające projekt scalenia oraz projekt sprostowania lub założenia nowej księgi wieczystej (gruntowej — karty A, B i C), sporządzony na podstawie dokumentów zebranych w toku postępowania scaleniowego, które to dokumenty wraz z planem ostatecznym sca-

lonych gruntów oraz dokumentami, wymienionymi w p. 1, 2 i 3 § 91 rozp. min. z dn. 21 maja 1916 r. (austr. Dz. U. Nr. 148), winny być dołączone do istniejącej lub zaprojektowanej wedle wymogów formalnych i technicznych, obowiązujących na wymienionym terenie, księgi wieczystej (gruntowej), jako zbiór dokumentów. Projekt zakładanej na nowo księgi wieczystej (gruntowej) winien być tak sporządzony, aby grunty jednego właściciela były pomieszczone w jednym wykazie hipotecznym, o ile nie przeszkadza temu nierównomierne obciążenie (§ 61).

2) Sprostowanie lub założenie na nowo ksiąg wieczystych (gruntowych) lub części księgi wieczystej (gruntowej) odnośnie gruntów, co do których istnieją księgi wieczyste (gruntowe), nastąpi przy zastosowaniu przepisów ustawy z dnia 11 grudnia 1906 r. o sprostowaniu ksiąg gruntowych (austr. Dz. U. P. Nr. 246), a odnośnie gruntów, których księgi wieczyste (gruntowe) zostały zniszczone, przy zastosowaniu przepisów ustawy z dn. 20 marca 1874 r. (L. 29 D. U. Kr.) względem założenia i wewnętrznego urządzenia ksiąg hipotecznych (gruntowych) dla Królestwa Galicji i Lodomerji z Wielkim Księstwem Krakowskim przy pomocy projektu nowej księgi wieczystej (gruntowej) i na podstawie dostarczonych aktów, przyczem sąd hipoteczny jest związany udzielonymi mu datami, a to w myśl postanowień p. 3 § 94 powołanego rozp. min. z dn. 21 maja 1916 r.

3) Dla współdziałania z urzędami ziemskimi i kierowania czynnościami w związku z przyszłym sprostowaniem względnie założeniem nowych ksiąg wieczystych (gruntowych) we wsiach, scalanych w zakresie ustawy z dn. 11 grudnia 1906 r. (Dz. Ust. austr. Nr. 246), ustanowieni zostaną komisarze do sprostowania ksiąg gruntowych w rozumieniu pomienionej ustawy z dn. 11 grudnia 1906 r.

4) Sąd apelacyjny poweźmie decyzję w myśl § 94 austr. rozp. min. z dn. 21 maja 1916 r. i prześle przedłożony projekt księgi wieczystej (gruntowej) właściwemu sądowi hipotecznemu, celem sprostowania księgi wieczystej (gruntowej) lub założenia jej na nowo, stosownie do powziętej decyzji sądu apelacyjnego. Odnośnie gruntów, których księgi gruntowe zostały zniszczone, będzie miało zastosowanie postępowanie edyktałne na zasadzie ustawy z dn. 25 lipca 1871 r. Urzędy ziemskie będą występowały o skracanie terminów edyktałnych do 3 miesięcy.

5) Sąd apelacyjny dostarczy za opłatą na żądanie okręgowego urzędu ziemskiego druków do sporządzenia projektu nowej księgi wieczystej (gruntowej).

§ 72. Na obszarze województwa poznańskiego i pomorskiego okręgowy urząd ziemski zgłosi wniosek do właściwego sądu o sprostowanie księgi gruntowej. Do wniosku tego należy dołączyć urzędowo zaświadczony: prawomocne orzeczenie okręgowej względnie Głównej Komisji Ziemskiej, zatwierdzające projekt scalenia, wraz z kopją planu i rejestrów pomiarowych, oraz odpisy niezbędnych dokumentów, sporządzonych w toku postępowania scaleniowego (art. 40, 43 i 44), bądź złożonych przez strony (uczestników scalenia). Wniosek ten wykony-

wa sąd w myśl § 39 niemieckiej ordynacji hipotecznej.

§ 73. Na obszarze, oznaczonym w cz. 1 § 75, pełnomocnik, a na pozostałym obszarze obowiązującego prawa o ustaleniu własności dóbr nieruchomości, o przywilejach i hipotekach z roku 1818, szczególnie umocowany pełnomocnik okręgowego urzędu ziemskiego składa pisarzowi hipotecznemu dokumenty (§ 72) wymienione, oraz pełnomocnictwo — i zeznaje wnioski o sprostowanie księgi lub akt hipotecznych zgodnie z wynikami scalenia, tudzież projektuje treści do wykazu hipotecznego.

§ 74. Jeżeli przedmiotem postępowania scaleniowego były równocześnie nietylko grunty, mające urządzoną hipotekę, ale i takie, dla których księgi lub akty hipoteczne dotychczas założone nie były, należy w dotychczasowej księdze lub aktach hipotecznych zamieścić wzmiankę, jakie wpisy i obciążenia mają być przeniesione do księgi lub akt hipotecznych gruntów, nie mających dotąd urzędowej hipoteki, przy wywoływaniu ich do regulacji pierwiastkowej z tem zastrzeżeniem, że przeniesieniu ulegną również wszelkie późniejsze zmiany w tych obciążeniach i wpisach. Wzmianka ta będzie wykreślona na jednostronny wniosek pełnomocnika okręgowego urzędu ziemskiego po hipotecznym uregulowaniu takiej nieruchomości.

Do art. 46.

§ 75. 1) Na obszarze mocy obowiązującej rozporządzenia Komisarza Generalnego Ziemi Wschodnich z dnia 31 sierpnia 1919 roku, dotyczącego wprowadzenia ustroju hipotecznego (Dz. U. Z. C. Z. W. z 1919 r. Nr. 18, poz. 157), do czasu wprowadzenia na tym obszarze powiatowych wydziałów hipotecznych przepisy cz. 1 art. 46 będą stosowane w ten sposób, że wywoływanie gruntów do regulacji pierwiastkowej winno być dokonywane w wydziale hipotecznym przy właściwym sądzie okręgowym.

2) Wywołanie do regulacji pierwiastkowej następuje przed właściwym pisarzem hipotecznym na wniosek bądź strony interesowanej, bądź pełnomocnika okręgowego urzędu ziemskiego.

3) Termin trzymiesięczny do regulacji liczy się od daty obwieszczenia (art. 46).

§ 76. 1) W przypadku przewidzianym w § 74 pełnomocnik okręgowego urzędu ziemskiego zezna wnioski i zaprojektuje treści do wykazu hipotecznego nowozakładanej księgi hipotecznej w przedmiocie wpisu ścieśnień, podlegających wykreśleniu z wykazu dawnej księgi hipotecznej.

2) Obwieszczeń (cz. 2 art. 46) dokona pisarz hipoteczny.

§ 77. Po zeznaniu protokołu wywołania gruntów do pierwiastkowej regulacji hipotecznej okręgowy urząd ziemski zarządzi ogłoszenie tego wywołania przez właściwego sołtysa na zebraniu gromadzkim jednostki, względnie jednostek administracyjnych, czyli w każdej wsi, objętej scaleniem, dążąc aby przy tem ogłoszeniu interesowani powiadomieni byli o terminie wyznaczonym do pierwiastkowej regulacji.

Do art. 47.

§ 78. 1) O dokonaniu wpisów w księgach wieczystych (hipotecznych) zgodnie z wynikami przeprowadzonego scalenia gruntu sądy, względnie wydziały hipoteczne, zawiadomią właścicieli, wierzycieli hipotecznych i wszystkie osoby, na których rzecz zapisane są prawa w wykazach hipotecznych.

2) Wierzyciele hipoteczni, zabezpieczeni na nieruchomościach, objętych postępowaniem scaleniowym, mogą w ciągu dni 14 od dnia doręczenia im zawiadomienia o sprostowaniu wpisu zwrócić się do sądu, właściwego do przeprowadzenia sprzedaży przymusowej danej nieruchomości, z wnioskiem o wydzielenie na poczet ich należności i ściągnięcie tych sum, które właściciel ma przyznane orzeczeniem okręgowej komisji ziemskiej tytułem dopłaty pieniężnej dla wyrównania wartości działki, wydzielonej mu przy scalaniu. Sąd przeprowadzi rozdział ściągniętych dopłat według przepisów o podziale ceny, osiągniętej przy sprzedaży nieruchomości przez licytację.

Do art. 48.

§ 79. 1) Należności pisarzy hipotecznych, związane z wykonaniem sprostowania wpisów hipotecznych oraz pierwiastkową regulacją hipoteczną (cz. 2 art. 48), pokrywać będą właściwe okręgowe urzędy ziemskie z kredytów na wykonanie scalenia, na podstawie wykazów opłat, składanych w tym celu przez pisarzy hipotecznych.

2) Przy wnioskach o wywołanie nieruchomości do pierwiastkowej regulacji hipotecznej okręgowe urzędy ziemskie, na żądanie pisarzy hipotecznych, udzielają im odpowiednich zaliczek na pokrycie kosztów, związanych z założeniem nowych ksiąg hipotecznych.

§ 80. Wszelkie ugody, zawarte i zatwierdzone w trybie art. 9 i 44, oraz umowy, zawarte w myśl p. g cz. 2 art. 22 przez radę uczestników scalenia i zatwierdzone przez okręgowy urząd ziemski, jak również umowy o nabyciu działek w celu powiększenia gospodarstw karłowatych uczestników scalenia w toku postępowania scaleniowego, winny być zapatrzone przez powiatowy urząd ziemski względnie okręgowy urząd ziemski klauzulą, stwierdzającą, że zawarte zostały w toku postępowania scaleniowego lub na jego podstawie i że, w myśl p. 3 art. 54 ustawy o opłatach stemplowych z dnia 1 lipca 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 98, poz. 570) i art. 48 ustawy o scalaniu gruntów, wolne są od opłat skarbowych i samorządowych.

VI. Przepisy przejściowe.

Do art. 50.

§ 81. Sprawy scaleniowe, w których nie zapadły decyzje przedstanowcze okręgowej komisji ziemskiej, lecz zostały powzięte uchwały ostateczne, których prawomocność została należycie stwierdzona, będą kończone według przepisów, na których podstawie sprawy te zostały doprowadzone do

uchwały ostatecznej, z wyjątkiem przypadków, przewidzianych w p. a, b i c art. 50.

§ 82. 1) Kwalifikowanie spraw, podlegających zakończeniu w trybie p. a, b i c cz. 2 art. 50, należy do okręgowego urzędu ziemskiego.

2) Pod ostatecznymi decyzjami, zatwierdzającymi projekty scalenia przez właściwe władze (cz. 2 art. 50), należy rozumieć orzeczenia b. władz rosyjskich oraz orzeczenia okręgowej komisji ziemskiej, zatwierdzające uchwały ostateczne według trybu postępowania, obowiązującego przed 21 września 1923 r., t. j. przed wejściem w życie ustawy z dnia 31 lipca 1923 r. o scalaniu gruntów.

3) W przypadku zarządzenia przez urzędy ziemskie pomiarów faktycznego stanu posiadania winna być wybrana względnie wyznaczona z urzędu rada uczestników scalenia.

4) Jako akta postępowania scaleniowego w rozumieniu cz. 2 art. 50 uznaje się całokształt akt, t. j. zarówno operat prawny jak pomiarowy.

5) Za dowody starego stanu posiadania w rozumieniu p. b. i c art. 56 uznaje się dokumenty, na których podstawie można należycie stary stan posiadania odtworzyć.

6) Jako biegli (p. c cz. 2 art. 50) mogą być powoływane tylko osoby niezainteresowane w danym scaleniu.

§ 83. 1) W sprawach scaleniowych, w których zapadły decyzje przedstanowcze, lub w których zostały powzięte uchwały ostateczne, a pomiary zostały dokonane przed 21 września 1923 r., wysokość opłat za techniczne wykonanie scalenia ze sporządzeniem operatu pomiarowego wynosić będzie:

- a) z pomiarem stanu posiadania przed scaleniem po 10 zł od 1 ha gruntów mierzonych,
- b) bez pomiaru stanu posiadania przed scaleniem po 7 zł od 1 ha gruntów mierzonych; gdy zaś w powyższych sprawach pomiary zostały dokonane po 21 września 1923 r., opłaty będą pobierane według norm, przepisanych w § 14.

2) Sumy, wpłacone przed dniem 1 stycznia 1923 r. na poczet opłat za powyższe prace scaleniowe, będą zaliczone jako odpowiednia procentowa część należności według norm, obowiązujących w czasie ich uiszczenia. Do pozostałej procentowej części należności będą stosowane normy, podane w cz. 1.

3) Sumy, wydane w związku ze scaleniem w powyższych sprawach (cz. 1 i 2) na ekspertyzy meljoracyjne, najem robotników, kupno materiałów i t. p., a niepobrane dotychczas przez urzędy ziemskie od zainteresowanych uczestników scalenia, będą przerachowane na zasadach wyszczególnionych w § 2 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 14 maja 1924 r. o przerachowaniu zobowiązań prywatno - prawnych (Dz. U. R. P. Nr. 42, poz. 441).

4) Należności powyższe będą pobrane w trybie przewidzianym w § 15 do 20 niniejszego rozporządzenia.

§ 84. O ile należności z nakazów płatniczych, wydanych na podstawie przepisów obowiązujących

do dnia 28 maja 1926 r., t. j. do dnia wejścia w życie rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 29 kwietnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 306), nie zostały uregulowane w całości, to okręgowe urzędy ziemskie zastępują je nowymi nakazami płatniczymi, przyczem będą miały analogiczne zastosowanie §§ 15 — 20 włącznie.

Do art. 51.

§ 85. Postanowienia art. 51 dotyczą również uczestników scalenia, wymienionych w cz. 4 art. 19, którzy posiadają uprawnienia, przysługujące osobom zaliczonym do jednostki administracyjnej.

Do art. 53.

§ 86. 1) Po przejęciu technicznych czynności scaleniowych, okręgowy urząd ziemski określa ilość i jakość dokonanych prac i ustaloną przez siebie wartość tychże zalicza uczestnikom scalenia na rachunek opłat za techniczne przeprowadzenie scalenia, przewidzianych w § 14.

2) Do czasu przejęcia przez okręgowy urząd ziemski technicznych czynności scaleniowych danego obiektu scaleniowego, może okręgowy urząd ziemski udzielać pożyczek na cele, przewidziane w cz. 4 § 1 rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 14 stycznia 1927 r. o państwowej pomocy kredytowej przy scalaniu gruntów (Dz. U. R. P. z r. 1927 Nr. 6, poz. 36).

§ 87. Z dniem ogłoszenia rozporządzenia niniejszego tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy w przedmiotach, unormowanych niniejszem rozporządzeniem. W szczególności tracą moc rozporządzenia Ministra Reform Rolnych z dnia 29 kwietnia 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 52, poz. 306) oraz z dnia 15 listopada 1926 r. (Dz. U. R. P. Nr. 119, poz. 685).

§ 88. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Minister Reform Rolnych: *Witold Staniewicz*

Minister Sprawiedliwości: *A. Meysztowicz*